

Μονοπάτι της φύσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για όλες τις τάξεις της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε μονοήμερη βάση (09:00-13:00, 09:00-16:00). Το πρόγραμμα που ακολουθεί δομείται με βάση το χρονικό πλαίσιο ολοκλήρωσής του στις 16:00. Σε περίπτωση που υπάρχει η επιθυμία να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα στις 13:00, οι συνοδοί εκπαιδευτικοί, άντρες και γυναίκες, είναι σημαντικό να επικοινωνήσουν με το προσωπικό του Κέντρου για να κάνουν σχετικές διευθετήσεις, ως προς το πλαίσιο ανάπτυξης του προγράμματος, το περιεχόμενο του και το χρόνο ολοκλήρωσής του.

Σημείωση 1:

Ως εναλλακτικές προτάσεις για μελέτες πεδίου σε μονοπάτια προτείνονται:

- από το Πάρκο των Εθνών μέχρι τον εκδρομικό χώρο του Υδατοφράκτη Αθαλάσσας
- από τον Υδατοφράκτη Αγίου Γεωργίου μέχρι το Γαλλικό Σχολείο

Σημείωση 2: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας μαθητών/τριών.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

1. γνωρίσουν μονοπάτια της φύσης στην περιοχή Αθαλάσσας,
2. μελετήσουν τη χλωρίδα και την πανίδα που συναντάται στα μονοπάτια της φύσης στην περιοχή Αθαλάσσας,
3. να μελετήσουν τους αβιοτικούς παράγοντες (νερό, έδαφος, ατμόσφαιρα) και να κατανοήσουν τη σημασία τους για τη βιοποικιλότητα μιας περιοχής,
4. να μελετήσουν απολιθώματα στην περιοχή Αθαλάσσας και να συνδέσουν την ύπαρξή τους με τη γεωλογική ιστορία της Κύπρου,
5. να προσανατολίζονται στο χώρο χρησιμοποιώντας την πυξίδα ή/και με βάση τη θέση του Πενταδακτύλου ή/και με βάση τη χρήση χάρτη,
6. εκτιμήσουν τη σημασία των μονοπατιών της φύσης ως σημαντικών πεδίων μελέτης του φυσικού πλούτου ενός τόπου,
7. εκτιμήσουν τη σημασία των μονοπατιών ως πεδία αναψυχής για τον άνθρωπο, άντρα και γυναίκα,
8. συνειδητοποιήσουν την ατομική και συλλογική ευθύνη για προστασία των μονοπατιών της φύσης στην Αθαλάσσα και γενικότερα στην Κύπρο.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00-09:40	<p>Άφιξη των μαθητών/μαθητριών στο χώρο, υποδοχή και ξενάγηση στο Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας. Οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν τα διοράματα (ταριχευμένα ζώα - αποξηραμένα φυτά) εντοπίζοντας οικολογικά προβλήματα που παρουσιάζουν (ερημοποίηση, ξηρασία, υπερβόσκηση), εντοπίζοντας συνάμα σπάνια ή ενδημικά είδη. Εντοπίζουν, επίσης, αλυσίδες τροφής και συγκρίνουν διάφορα είδη οικοσυστημάτων μέσα από τα διοράματα.</p>
09:40-12:30	<p>Μετάβαση στο περιβαλλοντικό μονοπάτι.</p> <p>Οι μαθητές/μαθήτριες εργάζονται σε διάφορους σταθμούς. Ενδεικτικές δραστηριότητες με τις οποίες μπορούν να ασχοληθούν παρουσιάζονται πιο κάτω:</p> <p>α) Μελέτη / χαρτογράφηση των δασικών εργασιών που γίνονται στην περιοχή για διατήρηση και προστασία του δασικού οικοσυστήματος.</p> <p>β) Προσανατολισμός στο χώρο (εντοπισμός σημείων του ορίζοντα με τη χρήση πυξίδας ή με την παρατήρηση της οροσειράς του Τροόδους). Τοποθέτηση σε χάρτη σημείων που οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν στον χώρο (π.χ.οροσειρές, πεδιάδα Μεσαορίας, Λευκωσία κ.λπ.).</p> <p>γ) Συλλογή και μελέτη ζωντανών οργανισμών από τα βασίλεια των ζώων, των φυτών και των μυκήτων. Ταξινόμησή τους και δημιουργία φυτολογίων ή κλειδών.</p> <p>δ) Γνωριμία με ξενικά είδη φυτών (ευκάλυπτος και ακακία), καθώς επίσης και με τους τρόπους διαχείρισής τους στο δάσος Αθαλάσσας. Οι μαθητές/μαθήτριες συλλέγουν και μελετούν φύλλα, σπόρους, άνθη, καρπούς των φυτών αυτών. Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν ιστορικά στοιχεία σχετικά με τους λόγους εισαγωγής των φυτών αυτών στην Κύπρο κατά την περίοδο της Αγγλοκρατίας και συζητούν για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από την εισαγωγή τους στην περιοχή.</p> <p>ε) Μελέτη της εντομοπανίδας της περιοχής, συλλογή και μελέτη εντόμων. Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται από τον/τη δασικό λειτουργό σχετικά με θέματα προστασίας και διαχείρισης της εντομοπανίδας της περιοχής (π.χ. ενημερώνονται για έντομα γενικιστές και ξενιστές, για το ρόλο που διαδραματίζουν τα έντομα στην επικοινωνία, για σπάνια έντομα φοροκάνθας που εντοπίζονται στους ευκαλύπτους της περιοχής, για τους τρόπους περιορισμού της πιτυοκάμψης κ.λπ.).</p>
12:30-13:00	<p>Πτηνοπαρατήρηση στη λίμνη Αθαλάσσας. Αναγνώριση πτηνών μέσω δοσμένης κλείδας. Μελέτη των μορφολογικών χαρακτηριστικών των υδρόβιων πουλιών και σύγκρισή τους με τα μη-υδρόβια.</p>
13:00-14:00	<p>Διάλειμμα - μεσημεριανό</p>

14:00-16:00 Επιστροφή στο Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας και ενασχόληση με δραστηριότητες επέκτασης. Ενδεικτικές δραστηριότητες:

α) Κατασκευή εννοιολογικού χάρτη σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης του δάσους (χλωρίδας, πανίδας και άβιων παραγόντων). Οι μαθητές/μαθήτριες προβληματίζονται για όλα όσα είδαν στο δάσος και ιδιαίτερα για τις θετικές και αρνητικές παρεμβάσεις των ανθρώπων, γυναικών και αντρών. Παρουσιάζουν στο χάρτη τους τρόπους διαχείρισης που εφαρμόζονται, ή που θα ήθελαν να εφαρμόζονται.

β) Διαλογική αντιπαράθεση (debate) σχετικά με τρόπους διαχείρισης της εντομοπανίδας της περιοχής, μέσω δοσμένου σεναρίου ή ηθικού διλήμματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Για φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους σακουλάκια για συλλογή διάφορων υλικών από το πεδίο μελέτης.
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα.
- Φορούν άνετα παπούτσια για περπάτημα και είναι κατάλληλα ντυμένοι για εξόρμηση στο πεδίο.
- Έχουν μαζί τους το φαγητό, κατά προτίμηση ξηρή τροφή, καθώς επίσης και ένα δοχείο με νερό.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό, ή το σχολείο μπορεί να διευθετήσει ώστε να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.